

*II. dio
Definicije za bolesti koje su određene
Zakonom o zaštiti pučanstva od
zaraznih bolesti, a nisu među bolestima koje
je odredila Europska unija (I. dio definicija)*

Sadržaj

AKUTNA MLOHAVA PARALIZA (PARALYSIS ACUTA FLACCIDA)	2
AMEBIJAZA (AMOEBIASIS)	2
BAKTERIJSKA SEPSA (SEPSIS PURULENTA)	2
BAKTERIJSKI MENINGITIS (MENINGITIS PURULENTA).....	3
BRILL – ZINSSEROVA BOLEST (MORBUS BRILL-ZINSSER)	4
ENTEROKOLITIS (ENTEROCOLITIS)	4
ENTEROVIROZA (ENTEROVIROSIS).....	5
ERIZIPEL (ERYSIPELAS).....	5
ERLIHIJOZA (ERLICHIOSIS).....	6
FASCIOLIJAZA (FASCIOLIASIS).....	6
GUBA (LEPRA).....	7
HELMINTOZA, HELMINTIJAZA (HELMINTHOSIS, HELMINTHIASIS)	7
HEMORAGIJSKA GROZNICA S BUBREŽNIM SINDROMOM / FEBRIS HAEMORRHAGICA CUM SYNDROMA RENALE	8
HERPES ZOSTER (HERPES ZOSTER).....	9
INFEKTIVNA MONONUKLEOZA (MONONUCLEOSIS INFECTIOSA)	9
KALA AZAR, VISCERALNA LIŠMANIJAZA (LEISHMANIASIS VISCERALIS)	10
KLICONOŠTVO SALMONELLAE.....	10
KLICONOŠTVO SALMONELLA TYPHI.....	11
LIŠMANIJAZA KOŽNA (LEISHMANIASIS CUTANEA).....	11
LYME BORELIOZA (LYME BORRELIOSIS), uključujući LYME NEUROBORELIOZU	12
MEDITERANSKA PJEGAVA GROZNICA (FEBRIS MEDITERRANEA EXANTHEMATICA) 13	
MURINI TIFUS (TYPHUS MURINUS)	13
NOSILAC HbsAg.....	14
NOSILAC HCV PROTUTIJELA	14
ORNITOZA-PSITAKOZA (ORNITHOSIS- PSITTACOSIS)	15
PAPATAČI GROZNICA (FEBRIS PAPPATACI)	15
PJEGAVAC (TYPHUS EXANTHEMATICUS)	16
POVRATNA GROZNICA (FEBRIS RECURRENS).....	16
STREPTOKOKNA UPALA GRLA (ANGINA STREPTOCOCCICA)	17
SVRAB (SCABIES)	17
ŠARLAH (SCARLATINA)	18
TOKSOPLAZMOZA (TOXOPLASMOSIS).....	18
TROVANJE HRANOM (OSIM SALMONELA) TOXIINFECTIO ALIMENTARIS	19
UPALA PLUĆA (PNEUMONIA, BRONCHOPNEUMONIA).....	19
UŠLJIVOST GLAVE, TIJELA (PEDICULOSIS CAPITIS, CORPORIS, PUBIS)	20
VIRUSNI HEPATITIS NEOZNAČENI (HEPATITIS VIROSA NONSPECIFICATA).....	20
VIRUSNI GASTROENTEROKOLITIS (GASTROENTEROCOLITIS VIROSA).....	21
VIRUSNI HEPATITIS D (HEPATITIS VIROSA D)	21
VIRUSNI HEPATITIS E (HEPATITIS VIROSA E).....	22
VIRUSNI MENINGITIS (MENINGITIS VIROSA).....	22
VODENE KOZICE (VARICELLA)	23
ZARAZNA UPALA MOZGA (ENCEPHALITIS/MENINGOENCEPHALITIS)	24

AKUTNA MLOHAVA PARALIZA (PARALYSIS ACUTA FLACCIDA)

Klinički kriteriji

Dijete ispod 15 godina starosti s akutnom mlohavom paralizom (uključujući sindrom Guillain Barré) ili osoba bilo koje starosti s paralitičkom bolesti kompatibilnom s dječjom paralizom (poliomyelitis anterior acuta).

Laboratorijski kriteriji N.P.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja N.P. (slučaj definiran kliničkim kriterijima)

AMEBIJAZA (AMOEBIASIS)

Klinički kriteriji

Bolest debelog crijeva uzrokovana Entamoebom histolyticom, s blagom, kroničnom ili pak fulminantnom dizenteričnom kliničkom slikom. Moguća je i ekstraintestinalna lokalizacija bolesti kao jetreni apsces ili drugo.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća četiri kriterija:

- detekcija cista i trofozoita *E. histolyticae* u stolici (nativni preparat, metode koncentracije)
- detekcija antigena *E. histolyticae* u stolici
- trofozoit nađen u histopatološkom uzorku biopsije ili skarifikata intestinalnih vrijedova (ulkusa)
- pozitivan nalaz serološke pretrage (IFA, EIA)

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće (ingestija kontaminirane hrane ili vode)
- prijenos s čovjeka na čovjeka (oralno-analni kontakt)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

BAKTERIJSKA SEPSA (SEPSIS PURULENTA)

(isključuje se sepsa uzrokovana s *Neisseria meningitidis*, *Haemophilus influenzae* tip B i *Streptococcus pneumoniae* koje se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Bolest obilježena teškim općim simptomima te može brzo dovesti do septičkog šoka i smrti. Početak bolesti karakteriziran je visokom tjelesnom temperaturom, tresavicom, ubrzanim disanjem i tahikardijom. Vrlo brzo može nastupiti hipotermija, hipotenzija,

promjene svijesti, anurija te poremećaji koagulacije koji se očituju petehijalnim krvarenjima i ekhimozama.

Laboratorijski kriteriji

Dokazana prisutnost bakterija u krvotoku (bakterijemija) kultivacijom.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

BAKTERIJSKI MENINGITIS (MENINGITIS PURULENTA)

(isključuje se meningitis uzrokovan s *N.meningitidis*, *H.influenzae* ili *S.pneumoniae* koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Bolest obilježena povišenom tjelesnom temperaturom, glavoboljom, kočenjem vrata i drugim meningitičnim znakovima koja može naglo napredovati do stanja šoka i smrti. Mogući su i drugi simptomi.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

Nalaz likvora koji odgovara gnojnom meningitisu (glukoza >25mg/dl, povišeni proteini najčešće >100 mg/dl, povišen broj stanica uz dominaciju polimorfonuklearnih leukocita).

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:
izolacija bakterije iz likvora u staničnoj kulturi
pozitivan PCR.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktni kontakt s inficiranom osobom, prijenos s majke na dijete tijekom poroda...)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem za vjerojatan slučaj ili klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom s potvrđenim slučajem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem za potvrđen slučaj

BRILL – ZINSSEROVA BOLEST (MORBUS BRILL-ZINSSER)

Klinički kriteriji

Kasni recidiv pjegavog tifusa u starijih osoba koje su tu bolest preboljele ranije u životu. Bolest je slična pjegavom tifusu, no blaža, s remitirajućom vrućicom koja traje 7 do 10 dana, vrlo sitnim osipom ili bez njega, smetnjama cirkulacije te promjenama na jetri, bubrezima i CNS-u.

Laboratorijski kriteriji

Serološke pretrage (IFA) – signifikantno visoki titar protutijela na R. prowazekii u serumu pacijenta ili dinamika titra protutijela

Napomena: Naglašena je pojava križnih reakcija na druge rikecije.

Epidemiološki kriteriji

Anamnestički podatak o ranije preboljelom pjegavom tifusu

Napomena: U tijeku ove bolesti uzročnik R. prowazekii je prisutna u krvi te takav bolesnik predstavlja izvor zaraze za osobe u okolini (kontakte).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

ENTEROKOLITIS (ENTEROCOLITIS)

(isključuju se entiteti koji se zasebno prijavljuju kao što su virusni gastroenterokolitis, salmoneloza, kampilobakterioza, EHEC, šigeloza, itd.)

Klinički kriteriji

Klinička slika obilježena enterokolitičnim smetnjama, proljevom i/ili tenezmima, moguće s pojavom krvi i sluzi u stolici, moguća i povišena tjelesna temperatura.

Laboratorijski kriteriji

Dokaz nekog od ovih uzročnika u stolici: Escherichia coli koja nije STEC/VTEC, Cl. difficile i dr.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih epidemioloških veza:

- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće
- prienos s čovjeka na čovjeka (direktan i indirektan kontakt)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj ili klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

ENTEROVIROZA (ENTEROVIROSIS)

(isključuju se paralitički poliomijelitis i aseptični (serozni) meningitis, zarazna upala mozga (encefalitis) te akutna mlohava klijenut kod osobe < 15 godina, koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Bolest uzrokovana enterovirusima (coxsackie, echo, drugi enterovirusi kao npr. EV-D68, EV-A71, humani rinovirusi) koja se očituje različitim kliničkim sindromima: febrilna bolest s osipom, respiratorna bolest (primjerice enterovirusni vezikularni faringitis, vezikularni stomatitis s egzantemom, limfonodularni faringitis), herpangina, bolest usta, šaka i stopala, konjunktivitis, aseptički meningitis, encefalitis, miokarditis, perikarditis, akutna mlohava klijenut, upalna mišićna bolest.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija enterovirusa/dokaz virusne RNA RT-PCR metodom u uzorcima: stolice, likvora, brisa nazofarinksa ili ždrijela, aspirata nazofarinksa/traheje, obriska promjena na koži, komadići tkiva
- dokaz specifičnih IgM i IgG protutijela, odnosno dinamika titra protutijela u parnim uzorcima seruma

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktan i indirektan kontakt)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz epidemiološki podatak o grupiranju istog sindroma u okolini bolesnika ili u populaciji

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz ispunjen laboratorijski kriterij

ERIZIPEL (ERYSIPELAS)

Klinički kriteriji

Upala kože i potkožnog tkiva uzrokovana beta hemolitičkim streptokokom skupine A, koja se očituje crvenilom, oteklinom i boli zahvaćenog područja uz opće simptome, povišenu tjelesnu temperaturu, slabost i sl.

Laboratorijski kriteriji

Dokaz beta hemolitičkog streptokoka grupe A (piogenog streptokoka) kultivacijom iz inače sterilne tekućine.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj, osobito u osobe koja je već ranije imala istu bolest ili klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

ERLIHIOZA (ERLICHIOSIS)

Klinički kriteriji

Bolest koju prenose krpelji, uzrokovana najčešće s *Ehrlichia chaffeensis* (humana monocitna erlihioza) i s *Anaplasma phagocytophilum* (raniji naziv *Ehrlichia phagocytophila*; humana granulocitna anaplazmoza); klinički karakterizirana naglim porastom tjelesne temperature, zimicom, glavoboljom, mijalgijama i općom slabošću, moguće i meningoencefalitisom.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedećih pet kriterija:

- dokaz specifičnih protutijela u serumu (IFA): dinamika titra IgG u parnim uzorcima seruma
- dokaz uzročnika u krvi PCR metodom
- dokazivanje antigena imunohistokemijskim metodama u uzorcima bioptata ili koštane srži
- izolacija u staničnoj kulturi
- nalaz morula u preparatu krvi, koštane srži ili likvora.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos vektorom krpeljom.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj sa samo jednim pozitivnim IFA titrom ili s vizualizacijom morule u leukocitima

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim sljedećim laboratorijskim kriterijem: serokonverzija ili najmanje četverostruki porast titra IgG između akutnog i rekonvalescentnog seruma uzetih u razmaku od 2 do 3 tjedna (isključujući nalaz morule kao jedini nalaz; vidi gore)

FASCIOLIJAZA (FASCIOLIASIS)

Klinički kriteriji

Bolest jetre praćena bolovima u gornjem desnom kvadrantu abdomena uz oštećenje jetrene funkcije i eozinofiliju (60-80%).

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- dokaz jajašaca parazita u stolici ili duodenalnom soku
- pozitivna serologija na fasciolijazu (EIA, WB)

Epidemiološki kriteriji

Izloženost kontaminiranoj hrani ili vodi.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz ispunjen epidemiološki kriterij

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz ispunjen laboratorijski kriterij

GUBA (LEPRA)

Klinički kriteriji

Bolest uzrokovana s *Mycobacterium leprae* koja sporo napreduje i klinički može varirati u rasponu između dva konačna oblika: lepromatozne i tuberkuloidne forme. U lepromatoznom (multibacilarnom) obliku kvržice, papule, makule i difuzna infiltracija prisutne su simetrično i obično široko rasprostranjene. Ako je zahvaćena nazalna sluznica, mogu se vidjeti kruste koje uzrokuju respiratorne poteškoće i epistaksu. Zahvaćenost oka vodi u iritis i keratitis. U tuberkuloidnom (paucibacilarnom) obliku lezije kože su rijetke, asimetrične, oštro ograničene i sa oslabljenim osjetom ili bez osjeta, zbog zahvaćenosti perifernih živaca.

Granični (među) oblici mogu imati nepravilno raspoređene simptome oba oblika.

Nespecificirana lepra obilježena je hipopigmentacijama kože na mjestu lezija i ako se ne liječi može napredovati u bilo koji od spomenutih oblika bolesti.

Laboratorijski kriteriji

Acidorezistentni i alkohol-rezistentni bacili u mikroskopiji u uzorcima kože (dobiveni skarifikacijom, incizijom ili biopsijom) bez porasta mikobakterija na konvencionalnim hranilištima.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz ispunjen laboratorijski kriterij

HELMINTOZA, HELMINTIJAZA (HELMINTHOSIS, HELMINTHIASIS)

(isključuju se fasciolijaza, ehinokokoza i trihinelozu koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Bolest karakterizirana jače ili slabije izraženim enterokolitičnim smetnjama uzrokovana crijevnim parazitima iz skupine helminata (crva), često kroničnog ili intermitentnog trajanja, koji puta praćenim iritacijom analne regije, svrbežom i pečenjem, a od općih znakova anemijom i moguće malnutricijom. Ovisno o vrsti uzročnika i njegovom životnom ciklusu mogu se javiti i različite druge kliničke smetnje između ostaloga od strane dišnih organa, CNS-a i dr.

Uzročnici, u obliku odraslih jedinki, u pojedinim slučajevima mogu se prostim okom uočiti u stolici pacijenta, a u rijetkim slučajevima osobito velike infestacije nekim od uzročnika i u ustima, odnosno ispljuvku.

U ovom entitetu mogu se prijaviti i drugi crijevni paraziti iz skupine helminata koje ne navodimo odvojeno jer se u Hrvatskoj pojavljuju rijetko.

Laboratorijski kriteriji

Biokemijske pretrage koje pokazuju anemiju i visoka eozinofilija u diferencijalnoj krvnoj slici I

barem jedan od sljedeća tri kriterija:

- parazitološki dokaz nekog od sljedećih uzročnika u stolici pacijenta: *Ascaris lumbricoides*, *Enterobius vermicularis*, *Trichuris trichiura*, *Strongyloides stercoralis*, *Ancylostoma duodenale*, *Taenia solium*, *Taenia saginata*, *Hymenolepis nana*
- serološka potvrda infekcije s *Toxocara canis* ili filarijama, odnosno testom detekcije antigena
- parazitološki dokaz drugih uzročnika u drugim uzorcima (tkiva, tjelesne tekućine i sl.).

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće (ingestija kontaminirane hrane ili vode),
- prijenos s čovjeka na čovjeka (direktan i indirektan kontakt),
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj : klinički kompatibilan slučaj s eozinofilijom u diferencijalnoj krvnoj slici

Vjerojatan slučaj : klinički kompatibilan slučaj s makroskopski utvrđenim prisustvom crva u stolici ili drugoj vrsti uzorka, odnosno klinički kompatibilan slučaj uz epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s parazitološkom potvrdom vrste uzročnika iz uzorka stolice, krvi ili nekog drugog uzorka pacijenta.

HEMORAGIJSKA GROZNICA S BUBREŽNIM SINDROMOM / FEBRIS HAEMORRHAGICA CUM SYNDROMA RENALE

(isključuju se virusne hemoragijske groznice koje se prijavljuju kao zaseban entitet koji je pod praćenjem u državama članicama EU)

Klinički kriteriji

Klinička slika obilježena febrilitetom te često različitim stupnjevima bubrežne insuficijencije, oligurijom i hemoragijama. Bolest tipično ima febrilnu, hipotenzivnu, oligurijsku, poliurijsku i rekonvalescentnu fazu. U teškim slučajevima bolest zahtjeva intenzivnu njegu i akutnu hemodijalizu.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- detekcija IgM i IgG protutijela na hantaviruse: Dobrava, Puumala, Hantaan, Saaremaa, Seoul (u Hrvatskoj: Dobrava i Puumala virus)
- dinamika titra protutijela na hantaviruse u parnim serumima bolesnika (IFA, ELISA).

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- prijenos sa životinje na čovjeka (kontakt s mišolikom sisavcima i njihovim izlučevinama u prirodi, inhalacija ili direktni kontakt tijekom čišćenja/pospremanja prostorija i okućnice)
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće (ingestija kontaminirane hrane ili vode).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz ispunjen laboratorijski kriterij.

HERPES ZOSTER (HERPES ZOSTER)

Klinički kriteriji

Izbijanje vezikuloznog osipa jednostrano i ograničeno na areale kože tzv. dermatome koji su inervirani osjetnim živcima korjenova dorzalnih ganglija kod većine bolesnika praćen bolovima, te parestezijama uz moguće postherpetičke neuralgije.

Laboratorijski kriteriji

Visok titar IgG protutijela na varicella –zoster virus u serumu.

Epidemiološki kriteriji

Anamnestički podatak o preboljenju vodenih kozica.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ili bez ispunjenog epidemiološkog kriterija

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz ispunjen laboratorijski kriterij.

INFEKTIVNA MONONUKLEOZA (MONONUCLEOSIS INFECTIOSA)

Klinički kriteriji

Bolest postupnog početka s malaksalošću, povišenom tjelesnom temperaturom, povećanim limfnim čvorovima te znakovima angine (Pfeifferova groznica) uzrokovana Epstein – Barr virusom (EBV). Biokemijski nalazi upućuju na zahvaćenost jetre.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- serološki nalazi koji upućuju na akutnu infekciju EBV: VCA IgM i IgG, nizak IgG aviditet, IgM/IgG EA
- dokaz EBV DNA PCR metodom.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (kapljičnim putem).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

KALA AZAR, VISCERALNA LIŠMANIJAZA (LEISHMANIASIS VISCERALIS)

Klinički kriteriji

Sistemska infekcija protozoon *Leishmania donovani* nakon izlaganja papatačima (flebotomima) koja se očituje kroničnim, iregularnim febrilitetom, hepatomegalijom i splenomegalijom te mršavljenjem (gubitkom na težini).

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća četiri kriterija:

- pozitivna parazitološka pretraga na *L. donovani* u bojenim razmazima uzoraka koštane srži, jetre, krvi, slezene i limfnih čvorova
- pozitivna kultivacija *L. donovani* iz bioptičkih uzoraka ili uzoraka dobivenih aspiratom
- pozitivan serološki nalaz (IFA, EIA, WB) u serumu bolesnika
- dokaz nukleinskih kiselina PCR metodom.

Epidemiološki kriteriji

Boravak u endemskom području; prijenos vektorom flebotomom (papatači, nevidi).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj : N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

KLICONOŠTVO SALMONELLAE

(isključuje se kliconoštvo *Salmonellae typhi* i *Salmonellae paratyphi* koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Osoba bez smetnji koja je nakon dijagnosticirane ili nedijagnosticirane infekcije *Salmonellae* (osim *Salmonella typhi* ili *Salmonella paratyphi*) ostala kronično zaražena odnosno kronični kliconoša *Salmonellae*.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedećih kriterija:

- izolacija i identifikacija bakterije roda *Salmonella* (osim *Salmonella typhi* ili *Salmonella paratyphi*) iz uzorka stolice ili urina
- pozitivan nalaz molekularnih metoda

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- prijenos s čovjeka na čovjeka
- izloženost zajedničkom izvoru
- prijenos sa životinje na čovjeka
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj : N.P.

Vjerojatan slučaj: N.P.

Potvrđen slučaj: višekратно pozitivan nalaz Salmonellae (osim Salmonella typhi ili Salmonella paratyphi) u stolici ili urinu.

KLICONOŠTVO SALMONELLAE TYPHI

Klinički kriteriji

Osoba bez smetnji koja je nakon dijagnosticiranog ili nedijagnosticiranog preboljelog trbušnog tifusa više od godinu dana ranije ostala kronično zaražena odnosno kronični kliconoša *S. typhi* što je otkriveno laboratorijskim pretragom po prvi puta.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

izolacija i identifikacija *S. typhi* iz uzorka stolice ili urina

pozitivan nalaz molekularnih metoda

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru
- prijenos s čovjeka na čovjeka
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: N.P.

Potvrđen slučaj: višekратно pozitivan nalaz *S. typhi* u stolici ili urinu.

LIŠMANIJAZA KOŽNA (LEISHMANIASIS CUTANEA)

Klinički kriteriji

Infekcija uzrokovana s *Leishmania donovani*, nakon uboda flebotoma (nevida, papatača) s jednom ili više kožnih promjena, obično na izloženim dijelovima tijela (lice, vrat, ruke, noge) koja započinje kao kvržica i razvija se u indolentan perzistirajući vrijed (čir, ulkus) koji konačno završava kao atrofičan ožiljak (i uz liječenje). Katkada se lezija može proširiti i zahvatiti i mukozne membrane. Moguće su i lezije nazofaringealnog tkiva.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća tri kriterija:

- pozitivna parazitološka pretraga na *Leishmania donovani* u bojanom razmazu ili u kulturi inokuluma uzetog iz kraste
- pozitivni serološki nalaz (IFA, EIA, WB) u serumu pacijenata, samo kod mukokutanog oblika
- dokaz nukleinskih kiselina PCR metodom.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- boravak u endemskom području
- prijenos vektorom flebotomom (papatači, nevidi),

- prijenos s čovjeka na čovjeka (transfuzijom krvi).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

LYME BORELIOZA (LYME BORRELIOSIS), uključujući LYME NEUROBORELIOZU

Klinički kriteriji

Sistemska infekcija nakon uboda krpelja koja se očituje dermatološkim (u ranom stadiju) te reumatološkim, neurološkim i kardijalnim simptomima (u uznapređovalom stadiju). Tipičan klinički simptom je početna kožna lezija, poznata kao erythema migrans, prisutna u 70-80% inficiranih osoba. U ovaj entitet ne ubrajamo oboljele s neurološkim simptomima već se ti slučajevi prijavljuju kao Lyme neuroborelioza.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća tri kriterija:

- nalaz specifičnih IgM i IgG protutijela u serumu ili likvoru (IFA, EIA, WB)
- izolacija uzročnika *Borrelia burgdorferi* iz kliničkog uzorka-
- dokaz nukleinske kiseline PCR-om

Epidemiološki kriteriji

Prijenos vektorom krpeljom

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: erythema migrans

Vjerojatan slučaj: erythema migrans i podatak o ubodu krpelja, ili jedna od drugih kliničkih manifestacija (osim neuroloških) s podatkom o erythemu migrans u anamnezi

Potvrđen slučaj: jedna od kliničkih manifestacija (osim neuroloških) koja je i laboratorijski potvrđena.

Lyme neuroborelioza

Klinički kriteriji

- Neurološki simptomi u skladu s definicijom slučaja koju je predložilo Europsko udruženje neuroloških društava (EFNS) , bez drugih očitih uzroka

Laboratorijski kriteriji

Potvrđen slučaj

- pleocitoza u cerebrospinalnoj tekućini I
- dokaz intratekalne proizvodnje antitijela na lajmsku boreliozu ILI
- izolacija bakterije *Borrelia burgdorferi* s.l. ILI
- detekcija nukleinske kiseline u cerebrospinalnoj tekućini ILI
- detekcija antitijela IgG na lajmsku boreliozu u uzorku krvi isključivo za djecu (mlađu od 18 godina) s Bellovom paralizom ili nekom drugom vrstom kranijalnog

neuritisa i nedavno (u posljednja dva mjeseca) zabilježenom bolesti erythema migrans

Vjerojatan slučaj

- pleocitoza u cerebrospinalnoj tekućini I pozitivan serološki test za lajmsku boreliozu u cerebrospinalnoj tekućini III
- specifična intratekalna proizvodnja antitijela na lajmsku boreliozu

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i najmanje jedan laboratorijski kriterij za vjerojatne slučajeve

Potvrđen slučaj: Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i najmanje jedan laboratorijski kriterij za potvrđene slučajeve

MEDITERANSKA PJEGAVA GROZNICA (FEBRIS MEDITERRANEA EXANTHEMATICA)

Klinički kriteriji

Akutna sistemska febrilna bolest, uzrokovana mikroorganizmom *Rickettsia conorii* nakon uboda krpelja (smeđi pseći krpelj *Rhipicephalus sanguineus*), praćena osipom i karakterističnom kožnom lezijom, malim ulkusom s crnim nekrotičnim središtem na mjestu uboda krpelja (tache noire).

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- detekcija IgM i IgG protutijela na *R. conorii*
- dinamika titra protutijela u parnim uzorcima seruma (IFA).

Epidemiološki kriteriji

Boravak u priobalnom području, prijenos ubodom krpelja.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

MURINI TIFUS (TYPHUS MURINUS)

Klinički kriteriji

Bolest slična pjegavcu, s temperaturom, osipom i sl. no bitno blaža, uzrokovana s *Rickettsia typhi* nastala izlaganjem komenzalnim glodavcima prvenstveno štakorima u kućnom okolišu kontaminiranim izmetom štakorskih buha ili izravnom infestacijom pacijenta tim buhama.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

HZJZ

- detekcija IgM i IgG protutijela na R. typhi
- dinamika titra protutijela u parnim uzorcima seruma (IFA)

Epidemiološki kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- izloženost komezalnim glodavcima
- izloženost štakorskim buhama

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim i laboratorijskim kriterijima.

NOSILAC HbsAg

Klinički opis

Osoba kronično inficirana virusom hepatitisa B bez subjektivnih tegoba ili kliničkih simptoma kod koje je po prvi puta laboratorijski utvrđen HbsAg.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

pozitivan test na hepatitis B antigen (HbsAg) u serumu pomoću ELISA testa, moguće uz pozitivne i neke druge markere (protutijela na HBc, Hbe antigene) koji govore o perzistirajućoj infekciji

Pozitivan nalaz pretrage PCR testom

Pozitivan RIBA (imunoblot) test

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: NP

Vjerojatan slučaj: novootkriven pacijent koji odgovara gornjoj kliničkoj definiciji (tj. bez kliničkih znakova) s pozitivnim ELISA testom na HBsAg

Potvrđen slučaj: novootkriven pacijent koji odgovara gornjoj kliničkoj definiciji (tj. bez kliničkih znakova) s pozitivnim ELISA testom na HbsAg i potvrdom tog nalaza pomoću imunoblot pretrage

NOSILAC HCV PROTUTIJELA

Klinički opis

Osoba bez subjektivnih tegoba ili kliničkih simptoma žutice, kod koje je po prvi puta laboratorijski utvrđeno prisustvo protutijela na virus hepatitisa C.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

pozitivan ELISA test na protutijela na virus C hepatitisa
nalaz nukleinske kiseline HCV-a u kliničkim uzorcima

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: NP

Vjerojatan slučaj: NP

Potvrđen slučaj: novootkriven klinički kompatibilan slučaj s laboratorijski utvrđenim prisustvom HCV protutijela u krvi

ORNITOZA-PSITAKOZA (ORNITHOSIS- PSITTACOSIS)

Klinički kriteriji

Bolest izazvana s *Chlamydophila psittaci*, obilježena povišenom tjelesnom temperaturom, glavoboljom, fotofobijom, respiratornim simptomima i mijalgijom, kod osoba izloženih pticama, posebno papigama.

Laboratorijski kriteriji

Dinamika titra protutijela na *Chlamydophila psittaci* u parnim serumima bolesnika.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- prijenos sa životinje na čovjeka inhalacijom uzročnika (isušeni izmet, sekret i prašina iz perja zaraženih ptica)
- prijenos s čovjeka na čovjeka tijekom akutne faze bolesti s paroksizmalnim kašljem.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

PAPATAČI GROZNICA (FEBRIS PAPPATACI)

Klinički kriteriji

Bolest obilježena naglim početkom s povišenom temperaturom, često višom od 39°C, glavoboljom, injiciranim sklerama, bolovima retrobulbarno, artralgijskim, općom slabošću i mučninom nakon izlaganja ubodima papatača (nevida, flebotoma), a uzrokovana *Phlebotomus*. Razmjerno jako izraženi simptomi prolaze i bez liječenja.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- nalaz specifičnih IgM i IgG protutijela u serumu (IFA) na antigene određenih *Phlebotomus*
- dinamika titra protutijela u parnim serumima (IFA).

Epidemiološki kriteriji

Barem jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze

- boravak u priobalju tijekom ljetnih mjeseci
- prijenos ubodom vektora flebotoma (papatači, nevidi, *Phlebotomus papatasi*).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

PJEGAVAC (TYPHUS EXANTHEMATICUS)

Klinički kriteriji

Opća teška bolest uzrokovana s *Rickettsia prowazekii* karakterizirana visokom postojanom tjelesnom temperaturom, malaksalošću, osipom, smetnjama osjeta i svijesti (tifožno stanje) s visokom smrtnošću bez liječenja.

Laboratorijski kriteriji

Signifikantna dinamika titra protutijela na *R. Prowazekii*.

Napomena: Naglašena je pojava križnih reakcija na druge riketcije.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos vektorom ušima tijela (*Pediculus humanus var. corporis*) koje su često prisutne na bolesniku i njegovoj okolini.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijema

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem uz infestaciju prtenom uši.

POVRATNA GROZNICA (FEBRIS RECURRENS)

Klinički kriteriji

Akutna febrilna bolest uzrokovana s *Borrelia recurrentis*. Obilježena je recidivirajućim febrilnim atakama koje traju nekoliko tjedana.

Laboratorijski kriteriji

Mikroskopski pozitivan nalaz *Borrelia* u krvnom razmazu bojanom po Giemsi ili Wrightu

Epidemiološki kriteriji

Barem jedan od sljedeće dvije epidemiološke veze

- prijenos vektorom krpeljom (rod *Ornithodoros*)
- infestacija tijela prtenom uši (*Pediculus humanus var. corporis*)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem, osobito kod osobe koja je boravila u endemskom području

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

STREPTOKOKNA UPALA GRLA (ANGINA STREPTOCOCCICA)

Klinički kriteriji

Gnojna, lakunarna (gnojni bijeli čepovi u udubinama) upala mandula (tonzila) praćena grloboljom, otežanim gutanjem i često povišenom tjelesnom temperaturom, kod djece često i uz povraćanje. Ako se ispravno ne liječi moguće su komplikacije kao što su akutni glomerulonefritis, reumatska groznica i dr.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- dokaz beta hemolitičkog streptokoka u uzorku brisa ždrijela
- brzi test za dokaz streptokoknog antigena.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- prijenos s čovjeka na čovjeka (direktni i indirektni kontakt)
- ingestija kontaminirane hrane može uzrokovati epidemije.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

SVRAB (SCABIES)

Klinički kriteriji

Infestacija parazitima *Sarcoptes scabiei* karakterizirana ekzorijacijama na karakterističnim mjestima (prostor među prstima, podlaktice, abdomen i prsa) koje intenzivno svrbe, osobito noću. Bolest može varirati od blagih oblika s pokojom lezijom na karakterističnim mjestima do teških generaliziranih oblika s hiperkeratotičnim ljuštenjem kože (kod imunokompromitiranih osoba).

Laboratorijski kriteriji

Dokaz *Sarcoptes scabiei*, njihova fecesa ili jajašaca mikroskopskom pretragom uzoraka površinskog sloja kože dobivenih struganjem lezija.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktno, duljim bliskim kontaktom te indirektno, preko posteljine i odjeće).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem.

Potvrđen slučaj: svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije ili klinički kompatibilan slučaj uz epidemiološku vezu s laboratorijski potvrđenim slučajem.

ŠARLAH (SCARLATINA)

Klinički kriteriji

Akutna, visoko febrilna, pretežno dječja bolest s tipičnim sitnim gustim osipom jarkocrvene boje, s karakterističnim ljuštenjem kože u fazi rekonvalescencije. Uzrokovana je beta-hemolitičkim streptokokom skupine A, ponekad praćena gnojnom anginom uzrokovanom istim uzročnikom. Može imati i teže popratne manifestacije kao što su miokarditis, glomerulonefritis ili reumatska groznica.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća tri kriterija:
dokaz beta hemolitičkog streptokoka u uzorku brisa ždrijela
dokaz beta hemolitičkog streptokoka skupine A u hemokulturi
brzi test za dokaz streptokoknog antigena.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktni kapljični ili indirektni kontakt)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem.

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

TOKSOPLAZMOZA (TOXOPLASMOSIS)

(isključuje se kongenitalna toksoplazmoza koja se prijavljuje kao zaseban entitet)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s akutnom bolesti s jednim od sljedeća četiri:

- limfadenopatija
- encefalitis
- korioretinitis
- disfunkcija središnjeg živčanog sustava

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

dokaz organizma *Toxoplasma gondii* u tjelesnim tkivima ili tekućinama
detekcija nukleinske kiseline organizma *Toxoplasma gondii* u kliničkom uzorku
odgovor specifičnih antitijela na organizam *Toxoplasma gondii* (IgM, IgG, IgA).

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: N.P.

Potvrđen slučaj: Svaka osoba u dobi > 12 mjeseci koja ispunjava laboratorijske kriterije ili svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

TROVANJE HRANOM (OSIM SALMONELA) TOXIINFECTIO ALIMENTARIS

(isključuju se slučajevi uzrokovani s *Campylobacter*, *Clostridium botulinum*, *Cryptosporidium*, *STEC/VTEC E.coli*, virus hepatitisa A, *Listeria monocytogenes*, *Salmonella spp.*, *Shigella spp.* koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Klinička slika obilježena gastrointestinalnim simptomima, mučninom i/ili povraćanjem te enteralnim ili enterokolitičnim smetnjama, koji puta uz povišenu tjelesnu temperaturu i opću slabost, a koja se može povezati s konzumacijom hrane.

Laboratorijski kriteriji

Dokaz nekog od ovih uzročnika u stolici ili povraćenom sadržaju: *Bacillus cereus*, *Clostridium perfringens*, *Cyclospora cayetanensis*, *E.coli* koja nije *STEC/VTEC*, *Staphylococcus aureus*, *Vibrio parahaemolyticus*, *Vibrio vulnificus* i dr.

Epidemiološki kriteriji

Izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće (ingestija kontaminirane hrane ili vode).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilni slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem.

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

Napomena: Norovirusom uzrokovano trovanje hranom prijavljuje se ovdje, dok se norovirusna infekcija prenesena kontaktnim putem prijavljuje pod entitetom Virusni gastroenterokolitis.

UPALA PLUĆA (PNEUMONIA, BRONCHOPNEUMONIA)

(isključuju se Q groznica, psitakoza, legioneloza i SARS koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Bolest najčešće naglog početka s povišenom tjelesnom temperaturom, kašljem, zaduhom i boli u prsištu pri disanju, koja može imati prepoznatljiv auskultatorni i perkutorni nalaz (muklina, izostanak vezikularnog disanja i dr.), uz mogućnost zahvaćanja pleure s pleuralnim seroznim ili purulentnim izljevom.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- nalaz uzročnika u uzorcima donjih dišnih putova (iskašljaj, endotrahealni aspirat, transtrahealni aspirat, BAL - bronhoalveolarni lavat, PSB - aspiracija četkicom, bronhalni ispirak, aspirat pluća, bioptat pluća: *Streptococcus pneumoniae* (pneumococcus), *Haemophilus influenzae*, *Klebsiella pneumoniae*, *Mycoplasma pneumoniae*, *Staphylococcus aureus*, adenovirus, RSV, virus gripe ili dr.
- nalaz uzročnika u pleuralnom punktu
- signifikantna dinamika protutijela za neke od mogućih uzročnika
- RTG nalaz kompatibilan s pneumonijom.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj uz epidemiološku vezu s potvrđenim slučajem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

UŠLJIVOST GLAVE, TIJELA (PEDICULOSIS CAPITIS, CORPORIS, PUBIS)

Klinički kriteriji

Infestacija ušima *Pediculus humanus var. capitis*, *P. humanus var. corporis* ili *Phthirus pubis* karakterizirana svrbežom glave ili tijela s ekzorijacijama zbog grebanja (češanja), koje se mogu komplicirati sekundarnim infekcijama i regionalnim limfadenitisom. Uši glave javljaju se pretežno kod djece u predškolskoj i ranoj školskoj dobi, stidne uši (*Phthirus pubis*) javljaju se obično kod odraslih osoba, a uši tijela (prtene uši) u svim dobnim skupinama.

Laboratorijski kriteriji

Nalaz uši ili njihovih jajašaca (gnjida) u vlasištu (*P. humanis capitis*), na odjeći (*P. humanus corporis*) ili u pubičnoj regiji (*Ph. pubis*).

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktan kontakt za uši glave i tijela, a direktan ili indirektan za uši tijela).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ili bez epidemiološke veze.

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

VIRUSNI HEPATITIS NEOZNAČENI (HEPATITIS VIROSA NONSPECIFICATA)

(isključuju se etiološki potvrđeni virusni hepatitisi koji se prijavljuju kao zasebni entiteti)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s postupnom pojavom simptoma (npr. umor, bol u abdomenu, gubitak apetita, povremene mučnine i povraćanje) i najmanje jedanim od sljedeća tri simptoma/znaka:

- visoka temperatura
- žutica
- povišene razine serumskih aminotransferaza

Laboratorijski kriteriji

Biokemijski nalazi koji potvrđuju hepatitis, a uzročnik nije dokazan.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem

Potvrđen slučaj: N.P.

VIRUSNI GASTROENTEROKOLITIS (GASTROENTEROCOLITIS VIROSA)

Klinički kriteriji

Bolest naglog početka obilježena povraćanjem i/ili proljevom, često i povišenom tjelesnom temperaturom, kratkog trajanja s uobičajenim samoozdravljenjem. Često se javlja u manjim ili većim epidemijama, uzrokovana virusima, a prenosi se kontaktom ili grubim aerosolom.

Laboratorijski kriteriji

Detekcija antigena norovirusa, rotavirusa, adenovirusa, astrovirusa ili dr. u povraćenom sadržaju ili stolici oboljele osobe.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktan i indirektan kontakt).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj s negativnim pretragama na crijevne patogene bakterije

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj epidemiološki povezan s potvrđenim slučajem ili klinički kompatibilan slučaj koji se javio u sklopu grupiranja slično oboljelih, a s negativnim nalazima pretraga na patogene crijevne bakterije

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

Napomena: Norovirusna infekcija prenesena kontaktnim putem prijavljuje se pod entitetom Virusni gastroenterokolitis, dok se trovanje hranom uzrokovano norovirusom prijavljuje kao Trovanje hranom.

VIRUSNI HEPATITIS D (HEPATITIS VIROSA D)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru.

HDV infekcija javlja se kao koinfekcija ili superinfekcija s hepatitisom B.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća tri kriterija:

- pozitivan nalaz IgM anti-HDV
- pozitivan nalaz ukupnog anti-HDV
- dokazana nukleinska kiselina virusa hepatitisa D (HDV RNK).

Epidemiološki kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: N.P.

Potvrđen slučaj: svaka osoba koja zadovoljava laboratorijske kriterije.

VIRUSNI HEPATITIS E (HEPATITIS VIROSA E)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s postupnom pojavom simptoma (npr. umor, bol u abdomenu, gubitak apetita, povremene mučnine i povraćanje) i najmanje jedanim od sljedeća tri simptoma/znakova:

- visoka temperatura
- žutica
- povišene razine serumskih aminotransferaza.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- dokaz IgM i IgG anti-HEV
- dokaz HEV RNA RT-PCR metodom

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- izloženost zajedničkom izvoru
- prijenos sa životinje na čovjeka
- prijenos s čovjeka na čovjeka
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

VIRUSNI MENINGITIS (MENINGITIS VIROSA)

Klinički kriteriji:

Bolest s povišenom tjelesnom temperaturom ($>38^{\circ}\text{C}$) i s jednim ili više sljedećih simptoma: kočenje vrata, bol u vratu, teška neobjašnjiva glavobolja, često prisutnost neuroloških meningitičnih znakova (Kernig, Brudzinski) te dva ili više sljedećih simptoma/znakova: fotofobija, povraćanje, mučnina, bol u abdomenu ili kočenje stražnjih mišića natkoljenice.

U djece ispod dvije godine starosti: febrilitet ($>38^{\circ}\text{C}$) i jedan ili više od sljedećih znakova: ekscitacija, letargija, ispučena prominirajuća fontanela.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

Nalaz likvora koji odgovara seroznom meningitisu (normalna razina glukoze u likvoru ili blago povišene vrijednosti proteina (>50 mg/dl), umjereno povišen broj stanica (<500/mm³) uz dominaciju limfocita (>50%).

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Barem jedan od sljedeća četiri kriterija:

- detekcija virusne DNA/RNA PCR metodom
- izolacija specifičnog virusa u staničnoj kulturi
- detekcija specifičnih IgM i IgG protutijela u serumu i likvoru, te nizak IgG aviditet
- dinamika titra protutijela u parnim uzorcima seruma.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktnim i indirektnim kontaktom).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: N.P.

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem za vjerojatan slučaj ili klinički kompatibilan slučaj uz epidemiološku vezu s potvrđenim slučajem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem za potvrdu slučaja.

VODENE KOZICE (VARICELLA)

Klinički kriteriji

Febrilna bolest obilježena naglom pojavom difuznog generaliziranog papulovezikuloznog osipa.

Laboratorijski kriteriji

Barem jedan od sljedeća četiri kriterija:

- detekcija IgM i/ili IgG, IgA protutijela na varicella-zoster virus
- dinamika titra protutijela, nizak IgG aviditet
- dokaz virusne DNA PCR metodom
- izolacija virusa iz kliničkog uzorka.

Epidemiološki kriteriji

Prijenos s čovjeka na čovjeka (direktan i indirektan kontakt).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim epidemiološkim kriterijem

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem.

ZARAZNA UPALA MOZGA (ENCEPHALITIS/MENINGOENCEPHALITIS)

Klinički kriteriji

Bolest s karakterističnim znacima oštećenja mozga: poremećajima svijesti, poremećajima ponašanja te motoričkim ispadima, parezama i paralizom, sa ili bez povišene tjelesne temperature koja može biti udružena sa znacima zahvaćanja moždanih ovojnica, glavoboljom, mučninom, povraćanjem, kočenjem vrata, patološkim tetivnim refleksima koji su nastali kao posljedica infekcije.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

Biokemijski i citološki nalazi likvora koji upućuju na virusnu ili bakterijsku etiologiju.

Laboratorijski kriterij za potvrdu slučaja

Barem jedan od sljedeća dva kriterija:

- dokaz uzročnika u likvoru: PCR metodom ili izolacijom
- detekcija specifičnih protutijela u likvoru uz istovremeno određivanje protutijela u serumu.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj: klinički kompatibilan slučaj

Vjerojatan slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem za vjerojatan slučaj

Potvrđen slučaj: klinički kompatibilan slučaj s ispunjenim laboratorijskim kriterijem za potvrdu slučaja.